

Dr. Ramasetter Róbert
BUDAPEST
I. Disztér 2. II. 8.

ELLET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK
Romániában

Egész évre — 850
Félévre — 480
Negyedévre — 245
Egy hónapra — 80
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 4 lej Bukarestben — 5.—

Csehszlovákiában

Egy hónapra — ck 35.—
Egy szám — 150

1925 október 31 Szombat

Csúf-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 249 szám

5686. Marchesvan 13

A baczai árverés

Eddig csak egyes kormányok engedték meg maguknak azt a tolvajfogást, hogy amikor az elégedetlen közvélemény figyelmét el akarták terelni az ország belső, vagy külső bajaitól, hirtelen előráncigálták a zsidókérdést s a derék népnek volt mivel szórakoznia. A vásári zseb-tolvaj is ugyanezt teszi, amikor valami jelentéktelen ügy miatt éktelen patáliát csap és csődületet támaszt, hogy azalatt társa nyugodtan végezhesse el munkáját. A zsidóságnak villámhárító szerepét eddig csak a reakciós kormányok ismerték fel, vagy legalább is csak ők engedhették meg maguknak, hogy a zsidókérdést ilyen célra felhasználják. Uglátszik, itt Romániában már a felelőtlen magánosok is alkalmazásba veszik a kormányoknak ezt a kizárólagos privilégiumát. A baczai árverés, amelyből szomorú zsidóverés lett, intő példát szolgálhat erre. Tegnapi számunkban részletesen beszámoltunk erről a különös árverésről és annak még szokatlanabb kísérő jelenségeiről. A baczai Zichy-kastélyban ugyanis nem kisebb dolog történt, mint az, hogy annak jelenlegi bérloje, egy óromániai bojár, Kolozsvárról lerándult felelőtlen elemekkel akadályozta meg az ellene elrendelt hivatalos árverés végrehajtását. Ezek a felelőtlen elemek azután, nyilván azért, hogy a kirándulás még emlékezetesebb legyen, oda és visszautaztukban alaposan, és mondhatnánk véresen elverték a Szamosvölgyi vonat zsidó utasait.

Nem akarunk most bővebben foglalkozni ezekkel a vasuti verekedésekkel, az ország minden becsületes emberének megvan erről a kialakult véleménye és megvan a véleménye arról a kormányról és azokról a közlegekről is, akik eltűnnek és lehetővé tesznek ilyen közép-kori brutalitásokat. Ebben az esetben azonban nem a zsidóverés a legfontosabb, hiszen ez csak mint kísérő jelenség lépett fel. Itt az árverés a fontos. Az árverés, amelyet a királyi végrehajtó nem hajthatott végre, mert a tekintélyes alperes ifju barátai egyszerűen megakadályozták azt. Exterritoriális területnek nyilvánították a baczai kastélyt, ahonnan egyszerűen kibruadták a hivatalos állami közeget, a végrehajtót, nemis szólva a zsidó felperes képviselőiről. Nem tudjuk, milyen lépések történtek eddig, hogy a megsértett állami méltóság Baczaán ismét helyreálljon, de maga a körülmény, hogy ilyen eset előfordulhatott, mélyen jellemző közállapotainkra. A baczai bojár nyilván régi tapasztalatokra támaszkodva, meg volt győződve róla, hogy az árverést sikerülni fog megakadályoznia, már csak azért is, mert hiszen az árverést kérő fél — zsidó. Amint hogy sikerült is megakadályozni.

Amikor mi ennek a baczai árverésnek lélektani értelmét vizsgáljuk, nem tulajdonítunk elsődleges fontosságot azoknak a zsidó motívumoknak, melyek az ügyet átszövik. Mert a zsidókérdés itt csak ürügy és takaró volt arra, hogy valaki szembehelyezkedjék a törvényszékkel és az állami hatalommal s hogy az adós kibujjék kötelezettségei alól. Nem ismerjük a hivatalos körök véleményét erről az incidensről, azt sem tudjuk, van-e egyáltalán véleményük róla. De nekünk az a mély meggyőződésünk, ha nem igyekeznek csirájában elfojtani az ilyen jelenségeket, akkor maholnap rendszerré fognak válni. Ha ma kiverik a végrehajtót, amikor egy zsidó felperes ügyében jár el, akkor ki fogják verni holnap is, amikor az állami adót jön behajtani. A felelőtlenkedésnek s a törvénytiprásnak nincsenek határai. Aki egyszer kiveri a végrehajtót a maga portájáról, az kiveri máskor is. Mert az árverés nemcsak akkor kellemetlen, ha zsidó kéri azt, hanem akkor is, amikor keresztény, vagy maga az állam rendeli

el. A törvények általában nem kellemesek, mert végső eredményben azért hozzák a törvényeket, hogy elviselhető határok közé szorítsák az emberek önző és állati indulatait. S ha valahol rést ütnek a törvényen, — ez is a törvénynek természetrajzához tartozik — összeomlik az egész törvény. Mi a baczai árverést igen jellemző anarchisztikus jelenségnek tart-

juk, amely nem is egyedülálló ebben az országban. Nem rólunk van szó, vagy legalább is nem csak rólunk, hanem a rendről és a törvényességről. Ha az állam nem fogja kielégíthetetlenül erős kézzel letörni az ilyen anarchisztikus jelenségeket, akkor könnyen megeshetik, hogy közéletünkben a törvények uralmát a felelőtlenesség és anarchia fogja felváltani.

Kövekkel dobálták meg Károly trónörökös szalonkocsiját

(Bucuresti-Bukarest, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Campulung felől Bukarestbe érkező gyorsvonatot tegnap a chitilai állomáson kövekkel megdobálták. A vonatból volt csatlakozva Károly trónörökös szalonkocsija is, melyben a trónörökös jött haza a görögényi havasokról, ahol vadászott. Több kocsi ablakait betörték. Dr. Mugur, a Fundatia Carol igazgatója a fején súlyosabb sérüléseket szenvedett. Tisztában vannak azzal, hogy ez nem akart merénylet lenni a trónörökös ellen, csupán felelőtlen elemek támadása a vonat ellen, ami az utóbbi időben többször is előfordult. A sziguranca a legerélyesebb nyomozást vezette be és a CFR vezérigazgatóságával karöltve dolgozik abban az irányban, hogy az ilyen támadásoknak egyszer és mindenkorra véget vessen.

Felborult a cseh szocialisták és ortodox zsidók paktuma

Négyszázezer korona kauciót kell fizetni a pártoknak

(Ungvár, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A csehszlovákiai országos választások kampánya egyre erőteljesebb lendülettel halad előre. A különböző politikai pártok választási gyűlései nap nap után egymást követik, az utcákon, kávéházakban és minden egyéb nyilvános helyen, választási jelszavak röpködnek a levegőben és szenvedélyes viták robbannak ki minduntalan.

A prágai külügyminisztériumban hétfőn, november 2-án fogják kisorsolni az egyes pártok választási számaikat. Azoknak a pártoknak, amelyek az összes választókerületben képviselőknek, a belügyminisztériumban négyszázezer korona kauciót kell letenniük.

A legutóbbi jelek arra engednek következtetni, hogy az ugynevezett Zsidó Gazdasági Párt, amely bizonyos asszimiláns ortodox kö-

röket reprezentál mégsem lesz hajlandó együttműködni az egységes Országos Zsidó Párttal. A Gazdasági Párt egyébként tárgyalásokat kezdett a választási kooperáció kérdésében a koalíciós pártokkal. A párt képviselői Prágában és később Kassán tárgyaltak a csehszlovák szocialista párttal, a tanácskozások kedvező mederben folytak, de befejezésig nem jutottak, mert időközben a paktum felburult.

Az Országos Zsidó Párt elnöksége érsekújvári értekezletén megállapodott a nyugati kerület jelölőlistáinak összeállításában. A párt képviselői listájának első helyére Herczog Ignác losonci gyáros került, míg utána dr. Sipos Leó pozsonyi ügyvéd következik. A szenátusi lista élére Knöplmacher Bernát nagyiparost állították. Hír szerint a párt közeledést keres a Zsidó Gazdasági Párthoz, de önállóan is számít egy mandátumra.

Számonkérlik a földosztási visszaéléseket

Sorozatos interpellációk a kamarában és a szenátusban. Madgearu a községi választólisták meghamisításáért interpellált

(Bucuresti-Bukarest, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülését délután három órakor nyitotta meg Stefan Juon alelnök. A miniszterek közül Vintila Bratianu, Saveanu és Cipaianu vannak jelen. Vintila Bratianu javaslatot terjeszt be, melyben 250 millió lej rendkívüli hitelt kér a háborús károk kifizetésére.

Cipaianu a földmivelésügyi minisztérium nevében válaszol D. R. Joanitzescunak tegnapi interpellációjára a mezőgazdasági kamarák szövetségének működésével kapcsolatban. Mindenekelőtt Joanitzescunak azt mondja, hogy ne prédikáljon vizet, amikor hort iszik, mert az a kamara, melynek elnökévé őt választották meg, még mai napig sem tartott ülést. Joanitzescu replikázik és kijelenti, hogy többször felhívta a kormány figyelmét arra, hogy igyekezzenek azon, hogy a kamarák kezdjék meg hivatásuknak megfelelő munkálkodásukat.

Madgearu interpellációt intéz a belügyminiszterhez és felhívja figyelmét arra, hogy nagyon sok helyen meghamisították a községi választó névjegyzékeket. Bukarestben például 58.000 helyett alig 28.000 választói jogosultat vettek fel a lajstromba. (Az ülés folyik).

A szenátus ülésén Dunca elnökölt. A minisz-

terek közül Alexandru Constantinescu van csak jelen, aki lényegtelen hiteljavaslatokat terjeszt a szenátus elé.

Popa liberális esperes a krassószörény megyei Tobusca községben előfordult földosztási visszaéléseket teszi szóvá. Alexandru Constantinescu válaszában kijelenti, hogy a visszaélések aktái már a bíróság előtt fekszenek és így ő nem avatkozhat bele az ügybe. A parasztok keressék jogaikat a bíróságnál és tartózkodjanak az önbíráskodástól.

Trofin képviselő szóvá teszi, hogy az agronómok bizárlják a földosztásból a hadirokkantakat. Alex. Constantinescu erre is válaszol és kijelenti, hogy a maga részéről mindent megtesz, hogy a hadirokkantaknak megfelelő birtokrészek jussanak.

Dunca elnök felolvassa a kultuszminisztérium meghívóját a vasárnapi egyházi beiktató ünnepségre. Majd felolvassa az iparügyi minisztérium átiratát, hogy a szenátus nevezzen ki a legfőbb iparügyi bizottságba egy tagot az elhunyt Grigoriu Vasiliu helyébe. Az elnök az ülést félfgeszti, hogy erre a tagságra megejtsák a jelölést. Ujramegnyitás után közli az elnök, hogy Niculescut delegálja a szenátus a bizottságba. Ezzel az ülés végetért.

Az új Metropol

(Cluj-Kolozsvár, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A boldog békeévek eseménytelen napjaiban az egyforma robotot végző polgárok mentsvára a kávéház volt. Valahogy úgy hozzártartozott az ember életéhez, hogy az ebéd utáni feketét a kávéházban baráti beszélgetés, sakk, vagy dominó esetleg egy alsóparti között kell elfogyasztani, mint ahogy megszoktuk a lefekvést vagy a felkelést. A háború és az utána következő idők idegölő eseményei, a gazdasági krízisek sorozatai és az egyéni gondok halmazai, a kenyérért való küzdelem problémája azonban megfosztotta az embereket ettől az örömtől. A kávéházlátogató közönség egyre gyéribb lett, de ugyan ilyen arányban csökkent a kávéházak száma is. És azok, akikre különösebben ráfeküdt a megváltozott idők sulya, azt hitték, hogy ez már sohasem lesz másképp.

Talán a békei állapotokhoz való első közeledés jele, hogy a közönség ismét kezd rátalálni a kávéházakra. Az ebéd utáni feketézők száma szaporodik és esténként tánc ropja a parketteket. És a kávéházak hálásak tudnak lenni...

Ha valaki elindul a Calea Regele Ferdinandon, a „Metropol“ kávéház előtt önkéntelenül megáll. Bámészkodó emberek lézengnek az ősi ködben szürkén meredő, széles üveglapok előtt és szemek szenzációt hajhászó kíváncsisággal tapadnak a kávéház belsejébe.

— Mi van itt? — kérdi az újonnan érkezett és a többiek kicsit kaján vigyorgással, fölényes gesztussal, vagy lekicsinylően — aszerint, mire milyen hatást tett a látvány — adja meg a választ:

— A kávéházat átalakítják.

— Bent, a zárt ajtók mögött szokatlan mozgás: kalapács csattog, furó fur, gyalu gyalul, ecset fest és mindehol ember mozog kaotikus feszé-visszaságban, de egy cél érdekében: Nyugateurópai nivón álló kávéházi kényelmet nyújtani az igen tisztelt kávéházlátogató publikumnak.

Beljebb kerülünk. Mindjárt a bejáratnál csinos zenekari emelvény és stukaturos ruhátár ragadja meg a belépő figyelmét. Színes, betétes falburkolat fut embermagasságban a kávéház körül, új csillárok csingnek alá a mennyezetről és diszkrét mintájú kárpitok borítják a kávéház falait. Hátul, ahol eddig dominó, biliárd és kártyajáték folyt, puha, meleg kis páholyok sorakoznak egymás mellé, csak hogy oda nem képzeli az ember az elegáns publikumot is, meg a hangulatot keltő szimfonikus zenekart. Valamivel odébb külön hely van fenntartva a táncoló közönség számára.

Néhány lépésnyire a kávéház bejáratától lépcsős lejárati vezet egy tágas szuterénbe, ahol több biliárdasztal áll parádés sorban, a szuterén másik részében pedig dominózók és kártyázók részére külön kis márványasztalok állnak rendelkezésre. Mintha nem is szuterénben volnánk, olyan kényelmes és olyan barátságos itt minden. A központi fűtés kellemes meleget áraszt a röviddel ez előtt még nyirkos helyiségben, ami szinte maradásra kényszerít.

Egy másik részében a szuterénnek ugyan csak lázas munkát fejtenek ki szorgos kezek. A helyiségek ezt a részét még pazarabb kényelemmel fogják berendezni. Itt akarják ugyanis rendszeresíteni a Kolozsvár kávéházi életéből eddig hiányzó Fire o'clock-rendszert. Még egyszer végigjárjuk a lenti helyiségeket és jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy a fejlődésben immár majdnem megállott kávéházi ipar ismét egy jelentős lépéssel haladt előre.

Kérdést intéztünk a kávéház egyik tulajdonosához aziránt, mibe került az átalakítás? Először kitérő választ ad, szabadkozik a nyílt felelettel, végül szerényen, szinte mentegetőzve megmondja.

— Bizony elég sokba került kérem, ez a kis munka.

Igy mondta: „kis munka.“

— De hát, ha azt akarjuk, hogy a kávéházlátogató közönség minden igényét kielégítsük, áldoznunk kell. Még nem vagyunk teljesen készen az átalakítással, de már az eddigi költségek is mintegy másfélmillió lejt tesznek ki. Majd tovább folytatja:

— Fővárosi színvonalra akarjuk emelni kávéházunkat és azt akarjuk, hogy vendégeink

családi otthon, klubot, tánctermet és mindent, amit egy kultúremler szórakozási igénye megkövetel, itt megtaláljanak. Ezért szeparáltuk a játéktermet, honosítjuk meg az ötórás teákat, melyhez a Fritz Miruc—Polisar-féle szimfonikus zenekart szerződtettük.

Miután elismerésünknek adunk kifejezést a látottak felett, arra kér, említsük meg, hogy az átalakítás munkálataiért a vállalkozókat a

legnagyobb elismerés illeti meg. Az építési munkákat Harnik és Nosin mérnökök végezték igazi hozzáértéssel, a festőmunkákat Adorján János, a famunkákat Uray és Kiczko cég, az üvegezést és tükrözést Hunwald, a kárpitos munkákat pedig Kohányi végezte.

A kávéházat egyébként ma, szombaton este nyitják meg ünnepélyes keretek között a nyilvánosság számára.

A baloldali pártok jutottak előtérbe a svájci választásokon

Bern, október 30. A svájci nemzetgyűlési választások, amelyek a napokban folytak le, a parlament következő új összetételét eredményezték: A képviselők közül szociáldemokrata 49, kommunista 3, szabadkőműves demokrata 60, konzervatív katolikus 32, polgárpárti 30, liberális demokrata 8, párt nélküli 3. A legutóbbi választásokkal szemben szavazatokat nyertek a szociáldemokraták (hatot), a kommunisták (egyet), a szabadkőműves demokraták (kettőt), szavazatot vesztek a katolikus konzervatívok (kettőt), a polgári párt (négyet), a liberális demokraták (kettőt) és a párt nélküliek (egyet).

Egy zsidó delegátus-asszony impressziói a bukaresti nőkongresszusról

Dr. Keppich Ákosné nyilatkozata

(Cluj-Kolozsvár, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti nőegyleti kongresszus kolozsvári zsidó résztvevője, dr. Keppich Ákosné tegnap érkezett meg a fővárosból. Impresszióiról és tapasztalatairól az alábbiakban volt szíves beszámolni az Uj Kelet munkatársai előtt:

Kevés zsidó hölgydelegátus

— Sajaálatos körülményként kell följegyezni, hogy a zsidó hölgyek nem voltak kellő számban a kongresszuson képviselve. Mint ismeretes, sem Temesvár, sem Arad, sem más nagyobb város zsidó nőegyleti delegátusa nem volt látható a kongresszuson. Marosvásárhely, Beszterce, Brassó, Dicsőszentmárton és még egy-két város nőegylete volt képviselve egy-egy taggal, holott a százsok részéről minden nőegylet két-két hölgyet delegált és ilyen módon mint népkisebbség imponálóan volt képviselve. Fájdalom, talán éppen e részvétlenségünk miatt bennünket nem mint népkisebbséget kezeltek, hanem mint valami jelentéktelen felekezet reprezentánsait. De nyomban hozzá kell tennem, hogy azt a személyes érintkezésben a legtávolabbról sem éreztették velünk, mindössze a hivatalos elrendezésnél látszott, hogy bennünket itteni számarányunkhoz képest értékelnek, nem pedig mint kisebbséget. Így például a hercegnő mellett a bankettnél kétoldalt a magyar és szász képviselők ültek, de a zsidó jótékonyági reprezentánsok jóval ezek mögé kerültek. Az operában a hercegnő minden nemzetiség jótékonyági hölgyeit meghívta páholyába, a zsidó nők innen is hiányoztak.

A bukaresti hölgyek

— Mondom, ez csak ebben a vonatkozásban tűnt föl, egyébként elragadóan kedvesek voltak hozzánk a bukaresti hölgyek, különösen azok, akiket mellénk rendelték. Ezek igazán nem éreztettek velünk sem nemzetiségi, sem felekezeti elfogultságot. Szinte kényes helyzetbe hoztak bennünket, mert nem tudjuk, hogyan viszonyozzuk nekik azt a sok kedves figyelmességet, amellyel elárasztottak.

— A bankett alatt a meliém beosztott Falcoianu urnóval beszélgettem, és természetesen az erdélyi viszonyokról kellett elmondanom egyet és mást. Szózatvettem előtte, hogy az érettségiző ifjúságnak milyen súlyos gondokat okoz az új vizsgarendszerek mérhetetlen szigora.

— Milyen boldogok önök — mondtam, — hogy nincsenek efféle bajaik.

— Oh mennyire téved asszonyom — adta vissza a szót Falcoianunak, — majd elmondok önnek egy esetet, amelyből meggyőződhetik, hogy az iskolai szigorúság mifelénk sem kisebb. Az én városomban például az érettségizők között az egyházi gyermeke hittanból vizsgázott. A gyermek, aki jámbor szülők vallásos nevelését élvezte, természetesen betéve tudta a Miatyánkot és a többi imádságokat, hiszen napról-napra többiben is elmondta. Amikor azonban vizsgétra került a sor, a fiú olyan izgalomban volt a szigorúság miatt, hogy amikor a paptanárt a Miatyánk szövegének hibátlan elmondását kérte tőle, a sápadó ideges fiú, aki már gyerekkorában betéve tudta és azóta na-

ponta elmondta ez az imát, most — elfelejtette. Nincs tehát különösebb ok arra, hogy önök jobban panaszkodjanak Anghalescu miniszterre, mint mi.

A királyné és a zsidó asszony

— Felejthetetlen lesz előttem a királynénál történt fogadtatás. Előbb egy hatalmas koncertteremben gyülekeztünk, ahol Florescu hegedűművész és Folescu énekes művészetében gyönyörködtünk. Ezután cercle volt a terem mellett lévő oszlopcsarnokban, ahol a zsidó nők nevében dr. Pap Lajosné, a brassói főrabbi felesége mondott hódoló beszédet a felséges asszony előtt. A királyné a német beszéde ugyancsak németül felelt bájosan angolos akcentussal.

— Ezután bementünk az álló buffetbe, ahol teát, szendvicset és finom süteményeket hozdortak körül a lakások. A felséges asszony pompás palastjában tüneményesen szép volt. Szép és közvetlen és nem úgy viselkedett velünk szemben, mint fejedelemisszony alattvalóival, hanem mint asszony az asszonnyal.

— Kedves jelenet volt, amikor a királyné a zsidó küldöttek közül egy idősebb hölgyhöz lépett, aki nem tudván magába folytani elragadtatását, boldog közvetlenséggel mondtotta:

— Ach Majestat wie schön und wie jugendlich sind Sie. Gott gebe Ihnen ein langes Leben!

A felséges asszonynak jólesett ez a mesterkéletlen őszinteség és ezt felelte:

— Am Donnerstag werde ich fünfzig Jahre alt.

Egy hercegnő hajnali viziljei

— Ellátogattunk több bukaresti jótékonyági intézetbe és nagyon sajnáljuk, hogy a bukaresti zsidó testvéregyletek megbízottjai nem gondoskodtak arról, hogy a zsidó intézményeket is megtekintjük, holott úgy tudjuk, hogy a fővárosban pompásan kiépített és jól működő efajta intézmények vannak. Megnéztük Averescu tábornoknének, a róla elnevezett diáknő-otthonát, ahol példás rend uralkodik, ellátogattunk Ecaterina Caragea hercegnőnek árvaházát is, amely mintaszerűnek mondható. Különben is a hercegnő bámulatos asszony, aki rendkívül sokat dolgozik jótékonyági ügyekben.

gyakran hajnalban is felkel, ellátogat azokba az intézetekbe, amelyeknek vezetőségében ő is helyet foglal és olyankor lép be, amikor nem is sejtjük látogatását. Ezért az intézetek személyzete előtt nem is élvez nagy népszerűséget. Annál jobban szeretik azonban az ápolak, az árvák és mindazok, akik a társadalom jótévéseiből élnek.

— Nagyon jó impressziókkal jöttem haza és úgy érzem, hogy ezentul fokozottabb mértékben kell munkálkodnunk a jótékonyág érdekében.

Gajzágó Márton

Cluj, Str. Regina Maria No 24.

késes, műköszörős, műszerész, nickelőző telep.

חלפים וינר איממער
אום לאגער

Nehézség egyé

(London, október 30. Németsországi brüsszeli nagykövület országok közöttük velük a német kormányt a locarnoi szerződés változtatlan.

Stresemann kérésére a német kormányt a Locarnóban megkötött kiállítását, a Rajna katonai ellenőrzés megelőzőleg végrehajtásának a kívánalmát német kormányt a locarnoi szerződés december elsején.

A reklámm

(Bécs, október 30.)

A napokban Bécsben, amely a harcot folytatva szemben. Az egyet ott találjuk az o kereskedőt, egy t kívül, amelyen a és erre a célra les a neves plakáttér.

Az első előadók Klünger, a bécsi kéde mellett. Klünger lönbözött meg: eg és egy optikai reklá kereskedők megelé lapokban, vagy pl met, továbbá a hi zöljék. Ez a legelő reklám. A irodalmi bizonyos árucikkezik körülírni és esetleg Nietzsche é zött, ma már elkor eredményre. Az op tömeg látványosság lyet különösen a r vesztett értékéből.

A modern reklámszerű és gazdasági kalmazott eszközök elővigyázatosnak k eltagadnunk, a reklá kívül sokat vesz a közönség a külön mása alatt (világ krachok) elrompu zékét a reklám ir említsünk: az am lenére, hogy óriás sem Auszriából, s került eddig kiki propaganda, az el

Előadása végén a kereskedők ezen sábjain kívül, főle detéseiket. Az utc teljesen elvesztett nek semmit.

— Tízmillió váron. A Rapid gazdasági életének hírnévként örvendő reskedő-cég 9 m fizetési képzetlenséget kvótát ajánlott fel vannak érdekelve, nyen érinti a teme tételekben.

Ha fáj a f szorulást és sz minél előbb való vizet. Gyomor nyitják, hogy remek, természet ható gyógyszer fűszerüzletekben

Nehézségek a locarnoi egyezmény körül

(London, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Németország párisi, londoni, római és brüsszeli nagykövetei tegnap megjelentek az illető országok külügyminiszterei előtt és közölték velük a német birodalmi kormány határozatát, amely szerint Németország álláspontja a locarnoi szerződés kérdéseben továbbra is változatlan.

Stresemann külügyminiszter azonban arra való tekintettel, hogy a nemzetipárti miniszterek kilépése a kormányból a parlamenti helyzetet megnehezítette, szükségesnek látja, hogy a Locarnóban megbeszélte engedményeket, Köln kiürítését, a Rajna menti helyzet javítását és a katonai ellenőrzés enyhítését, már az aláírást megelőzőleg végrehajtsák. Ha a szövetségesek ezeknek a kívánásoknak eleget tesznek, a német kormány újabb garanciát vállal, hogy a locarnoi szerződéseket a birodalom nevében december elsején aláírja.

A reklámművészet akadémiaja

(Bécs, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A napokban egy egyesület alakult meg Bécsben, amely azt tűzte ki feladatául, hogy harcot folytasson a reklám- és plakátadók között. Az egyesület, amelynek tagjai között ott találjuk az osztrák főváros legelőkelőbb kereskedőit, egy tanfolyamot is felállított ezenkívül, amelyen a reklám művészetét adják elő és erre a célra leszerződötték Julius Klingert, a neves plakáttervezőt.

Az első előadást tegnap este tartotta meg Klinger, a bécsi kereskedővilág óriási érdeklődése mellett. Klinger háromféle reklámot különböztet meg: egy *szakszerűt*, egy *irodalmi* és egy *optikai* reklámot. Az első módszerrel a kereskedők megelégszenek azzal, hogy egyes lapokban, vagy plakátokon a cég nevét és címét, továbbá a hirdetett áru megjelölését közölik. Ez a legelőkelőbb és legmagasabbrendű reklám. A irodalmi hirdetési mód, amely egy bizonyos árucikket tulságos sok szóval igyekezik körülírni és párhuzamot próbál vonni esetleg Nietzsche és a Berson-gummisárok között, ma már elkopott és nem nagyon vezet eredményre. Az optikai reklám is, amely a tömeg látványossági ingerére spekulál és amelyet különösen a nagyvárosokban alkalmaznak, vesztett értékéből.

A modern reklám, Klinger szerint, szakmász és gazdaságos kell, hogy legyen. Az alkalmazott eszközök megválogatásában rendkívül elővigyázatosnak kell lenni, mert nem szabad eltagadnunk, a reklám az utolsó években rendkívül sokat vesztett szuggesztív erejéből. A közönség a különféle nagy impressziók nyomása alatt (világháború, forradalmak, gazdasági krachok) eltompult és csaknem elvesztette érzékét a reklám iránt. Hogy csak egy példát említsünk: az amerikai filmeket, — annak ellenére, hogy óriási ellenpropaganda folyik, — sem Ausztriából, sem Németországból nem sikerült eddig kiküszöbölni. Vagyis: az ellenpropaganda, az ellenreklám — hatástalan.

Előadása végén Klinger azt ajánlotta, hogy a kereskedők ezentúl, az újságok hirdetési hátsábján kívül, főleg filmekben helyezték el hirdeteiket. Az utcai plakátok, Klinger szerint, teljesen elvesztették jelentőségüket és nem érnek semmit.

— **Tízmilliósi fizetésképtelenség Temesváron.** A Rapid jelentése szerint Temesvár közgazdasági életének nagy szenzációja van. A kitűnő hírnévnek örvendő Singer-testv. barisnya nagykereskedő-cég 9 millió 600.000 lej passzívával fizetésképtelenséget jelentett be. 50 százalékos kvótát ajánlott fel. Negyreszben külföldi cégek vannak érdekelve, de a fizetésképtelenség érzékenyen érinti a temesvári bankokat is devizavásárlási tételekben.

Ha fáj a feje és szédül, ha mell-szorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi Ferencz József keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a „Ferencz József“ viz remek, természetalkotta hashajtó. Kapcsolható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 5

Macdonald élesen bírálja Szovjetország politikáját

(Berlin, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Macdonald, a volt angol munkáskormány elnöke Bécsből való hazautaztában Berlinben fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozott az Anglia és Oroszország közötti viszonyról. Az újságírók rámutattak Csicserinnek Berlinben néhány hónap előtt tett nyilatkozatára, amelyben az orosz külügyi népbiztos azt állította, hogy Angolország „összeesküdött“ Oroszország ellen.

Macdonald erre ezeket válaszolta:

— Oroszország politikája főleg azért nem reális, mert attól a képzelettől van átfűtve, hogy Anglia gyűlöli a mai rendszert. Ha a világ valamelyik pontján államférfiak összejönnek, akkor Oroszország már angol terveket

gyanít mögötte és világgá kiáltja, hogy Angolország a szovjetunió elleni frontot készíti elő. Ez onnan van, hogy az orosz kormány sok tekintetben Európa tipikus burzsoá-kormányja és amilyen vonatkozásban nem az, ott cári és imperialista. Nagy hiba, hogy a szovjetkormány még mindig nem értette meg, hogy Európában hatalmas békemozgalom folyik. E mozgalom kerékkötője Oroszország képzelődése.

A bolsevik propagandáról is vitakozott Macdonald. Kijelentette, hogy ezt egyáltalában nem kell tragikusan venni, legkevesebb Angliában. A konzervatív kormánynak erre a mumsra szüksége volt, hogy *őreg asszonyokat ijesztgessen vele*. Mostanában is letartóztattak néhány kommunistát, azonban a „vezérek“ mögött alig állott két-három „hivő“.

November nyolcadikáig meghosszabbították a cionista delegátusválasztások határidejét

Beérkeztek az első választási eredmények

(Cluj-Kolozsvár, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Általános érdeklődés közepette folytak Erdélyben a delegátusválasztások a hatodik országrészi cionista konferenciára, mely november 23-án, 24-én és 25-én lesz Marosvásárhelyen. Több oldalról azonban megkeresés érkezett az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodájához a választások határidejének meghosszabbítására. A kérést legtöbb helyről nem technikai okokkal magyarázták, hanem azzal indokolták meg, hogy a világtársaság által kiosztott munkaprogram megvalósítása érdekében olyan embereket kell megnyerni, akik garantálják a konferencia munkaképességét. Az egyes helyi csoportok bizonyos szelekciót akarnak alkalmazni a delegátusok megválasztásánál, mert így akarják biztosítani a megoldásra váró cionista és belpolitikai problémák sikeres megoldását.

Ebben a kérdésben a Szövetség kisintézőbizottsága úgy döntött, hogy a delegátus választások idejét november nyolcadikáig meghosszabbítja. Ettől a naptól számított három napon belül azonban az összes helyi csoportok részéről be kell érkezzenek a választási eredményekről szóló jegyzőkönyvek, nehogy a megválasztott delegátusok igazolása nehézségekbe ütközzék. Eddig a következő választási eredmények ismeretesek:

Máramarosziget. Delegátusok: dr. Sternberg Aladár, dr. Fried Ábrahám, Schöngut Imre, Káhn Samu, Glansmann Adolf, Stein Lajos, Marmor Rafael, Kaufmann Dezső. Pótlelegátusok: ifj. Jaka-

bovits Adolf, Eisikovits József, Klein Rafael és Klein Zsigmond.

Székelyudvarhely. Delegátusok: Gottesmann Vilmos, Hirsch Herman, dr. Weisz Fülöp, Hirsch Jenő, dr. Kálmán József, Löbl Lajos. Pótlelegátusok: Fürst Sándor (Parajd), Sámson Andor, Hirsch Lajos, Löbl Mendel, Farkas Mártonné, dr. Kálmán Józsefné.

Hátszeg. Delegátusok: Klein Henrik, Löbl Adolf, Ábrahám József. Pótlelegátusok: Klein Henrikné, dr. Szarvas Jakabné, Löbl Adolfné, Bárdi Edéné.

Bethlen. Delegátusok: dr. Eidinger Herman, Fried Andor, Fried Miksa (Zilah). Pótlelegátusok: Irsai Jehuda Zwi, Pollák Lipót, Indig Eliezer.

Lippa. Delegátusok: Ladányi Dezső, Strausmann Jakab. Pótlelegátusok: dr. Perlusz József, Schultz Sándor.

Felsővisó. Delegátusok: dr. Stern Mór (Szatmár) és Brüll Zoltán.

Orsova. Delegátusok: Löwi Józsu, Pető Tibor (Arad).

Borgóprund. Delegátus: Weismann Mayer. Pótlelegátusok: Scharfstein Hermann és Lehr József. Rév. Delegátus: Benedikt Lajos (Barátka). Pótlelegátus: Kohn József (Bihar).

Ruszkova. Delegátus: Moskovics Sámuel. Pótlelegátus: Werzberger Mózes.

Több választási jegyzőkönyv még feldolgozás alatt van és így a bentünk levő eredményeket legközelebb fogjuk közölni.

Befejezték a tanukihallgatásokat a lemergi Steiger-perben

Összeomlik a Steiger elleni vád. A rendőrparancsnok mint mentőtanu

(Lemberg, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Steiger-perben a tanukihallgatások még mindig folynak. A bíróság kihallgatta Maryan Swolken rendőrparancsnokot, aki a merényletet követő napon Varsóból Lembergbe jött. Vallomása szerint nyomban feltűnt neki, hogy a rendőrség előtt a tanuk vallomásai nagy mértékben eltertek. A főparancsnok továbbá elmondotta, hogy Bécsből átküldték Varsóba Bandura ukrán terrorista vallomását, ugyszintén a Németországba szökött Olschanskyt, akik, mint ismeretes, beismerték a bombavetést. Az erre vonatkozó anyagot Swolken már átküldte a lemergi rendőrség politikai osztályának. A többi tanuk lényegtelen vallomásai után az ügyész közölte, hogy névtelen levelet kapott Ravaruskáról. A levélíró panaszkodik afölött, hogy most egy ártatlan embert kizárnak a bombavetés vádjával, holott ezt egy Podricsuk nevű ember követte el, aki tette elkövetése után Oroszországba szökött. Cinkosai voltak: Bandura, aki Bécsben él és Olschansky, aki Berlinben tartózkodik. Résztvevett az összeesküvésben egy Rudolf nevű ember is, aki Csehszlovákiába szökött. Varsóban egy Jablon nevű ember él, aki a bomba elkészítésénél segédkezett. Az ügyész átadta ezt a levelet az elnöknek azzal a kéréssel, hogy csatolják az aktákhoz.

Nagyobb szenzációt a sztaniszlai rendőrfőnöknek, Hendrisowskinak a kihallgatása oko-

zott. Kijelentette, hogy a rendőrséghez a köztársasági elnök látogatása előtt névtelen figyelemztető levelek jöttek és ezek alapján többhelyütt házkutatást is tartottak. Véleménye szerint a merényletben csakis ukrán politikai körök vehettek részt.

Kreuter Salamon és vele együtt több más tanu vallja, hogy Paszternák asszony, az egyetlen terhelő tanu, Steiger elfogatása alkalmával nem állította határozottan, hogy Steiger volt a tettes, hanem azt mondotta, hogy *egy emlékszik*, mintha ő lenne az, aki a bombát dobta. A tanu Paszternák asszonnyal való szembesítése alkalmával szintén megmaradt első vallomása mellett.

A tanukihallgatások befejezése után dr. Rosenkranz védő most már azoknak a tanuknak beidézését kéri, akik igazolhatják, hogy 1924. szeptember 5-én egy házban az ablakából dobták a bombát, nem pedig valamelyik utca sarkáról. Azok a tanuk, akik ezt vallják, legeredményesebben tudnák Paszternák asszony vallomását meggyöngyíteni. Dr. Ringel védő szintén a bizonyítás kiegészítését kéri. Követeli továbbá, hogy a kormány küldjön egy megbízottat Berlinbe, aki az ott tartózkodó és menedékjogot élvező Olschansky vallomásáról szóló jegyzőkönyvet áthozná.

Az ügyész a védők néhány javaslatát elfogadta. A törvényszék elnöke a javaslatok tárgyában tanácskozássra vonult vissza.

Tetemrehívó névsorolvasás a trebitschi tárgyaláson Ki hiányzik a Trebitschbe menekült galíciai zsidók közül? Drámai jelenetek a tárgyalóteremben

(Iglau, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai tárgyaláson annak megállapítására került a sor, hogy kik voltak névszerint azok a galíciai zsidó menekültek, akiket Fejta és Dvoracek a trebitschi Kohh-malomban meggyilkolt. A trebitschi bejelentő hivatal kiküldöttje felolvassa az összes galíciai menekültek névsorát. A tárgyalóteremben számos galíciai zsidó ül, akiket tanuként idéztek be és akik a névsor felolvasásánál jelen-nel válaszolnak. A bíróság ugyanis beidézte mindazokat a menekülteket, akik a trebitschi Kohh-malomban laktak. Amikor a névsorban Jakob Pomeranz nevét kiáltják ki, pár pillanattal szünetelni kell és még mindig nem szólalt meg senki a hallgatóság közül.

— Ez tehát nincs itten? — kérdezi az elnök, majd Dvoracekhez fordul:

— Hallja, ez az ember nincs itten. Meggyilkolta?

Dvoracek zavarba jön, majd reszketni kezd és végre kinyögi:

— I-gen.

A névsorban tovább mennek. Már körülbelül a huszadik. Maguk a felolvasottak, vagy hozzátartozóik jelentkeznek. Most a huszonegyedik nevet kiáltják: Viktorin Janu. Most sem szólal meg senki. Az elnök szurósan néz Dvoracekre:

— És ez?

Ebben a pillanatban a hallgatóság sorából egy fiatal leány válik ki, aki izgatottan előre-

rohan és a bíróság emelvénye előtt összeesik. A szolgák vizet nyújtanak neki, megdörzsölik halántékát és néhány perc múlva sikerül eszméletre téríteni.

— En Janunak a leánya vagyok... — hebegi. — Az apám eltűnt. Akkor sokáig kerestük, de nem tudtunk nyomára akadni... Ez az ember — és itt Dvoracekre néz — sokat óálkodott körülöttünk. Biztos, hogy meggyilkolta. Biztos... Rómes... Jajj a folyóba...

Halucinálni kezd és megint összeesik. A törvényszéki orvos intézkedésére kihallgatását abbahagyják és kórházba vitetik.

A többi hat galíciai menekült kiletét mind- eddig nem sikerült megállapítani. Ennek az az oka, hogy a menekültek legtöbbje nem jelentkezett a rendőrségen. A forradalom évében ugyanis olyan zavaros viszonyok voltak Morvországban, a Galiciából menekülő lakosság oly nagy tömegben árasztotta el ezt a vidéket, hogy a beözönlők pontos nyilvántartása szinte lehetetlenség volt.

A bíróság ennek ellenére még a mai nap folyamán befejezi a bizonyítékok felsorolását. Az esküdteknek hatvanhat kérdést fognak feltenni, amelyekre igennel, vagy nemmel kell válaszolni. A kérdések közül harminckettő előre megfontolt rablógyilkosságról szól. A védőbeszédok csütörtökön fognak elhangzani. Az ítéletet péntek estére várják.

Tőkeadó és vagyondézsma az új francia kormány programján

(Páris, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kartell pártjai ma tartott konferenciájukon tudomásul vették, hogy az elkövetkezendő kormány az eddiginél nyomatékosabban fogja képviselni a baloldali politikát és ezzel szemben határozottabb támogatásukat ígérték meg. A támogatás feltétele a tőkeadó behozatala és a vagyondézsma végrehajtása lesz. Ez a kérdés azonban a kormányválságot igen könnyen parlamenti válsággá szélesítheti ki. Mert a kormány a vagyondézsma kérdésében szembe fog kerülni a szenátus leghatározottabb opposziójával. Így kialakul az a helyzet, hogy az a szenátus, mely néhány év előtt Caillaux-t hazaárulás miatt börtönre ítélte, most majdnem teljes egészében a rövid idő előtt hazaárulónak tartott volt pénzügyminiszter mögé soraközik.

Amerika kezébe kerül az olasz ipar

A háborus adósságok fejében részvényeket kapnak a hitelezők.
Dollárkölcsonnel akarják stabilizálni a lírát

(Róma, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt Volpi gróf olasz pénzügyminiszter egy bizottság élén Amerikába utazott a háborus adósságok rendezésére, vagyis ugyanazzal a nehéz feladattal, amelybe Caillaux francia pénzügyminiszter most bukott bele.

Az olaszok adósságát nemrég kétféle milliárd 130 millió dollárban állapították meg. Olaszország eddig is folyton azt hangoztatta, hogy tulbecsülték a fizetőképességét, amikor ugyanolyan feltételeket szabtak neki, mint Belgiumnak és Franciaországnak. Belgium 417 millió 800 ezer dollárral tartozik és ebből az első évben 0'92, a másodikban 1, a harmadikban 1'2 százalékot kell törlesztenie, azután pedig évi 3 százalékot a teljes visszafizetésig. Franciaország az első öt évben 40 milliót köteles törleszteni 4100 millió dollárnyi adósságából, vagyis 0'97 százalékot. Tekintettel arra, hogy Olaszország csak most van gazdasági újjáépülésének és ipari fejlődésének kezdetén, azt hiszik, hogy

Volpi gróf nagyobb előzékenységgel fog találkozni az Egyesült-Államokban, mint elődei.

Az amerikai tárgyalásokkal azonban Olaszország nemcsak egyik legsúlyosabb problémáját akarja megoldani, hanem az Egyesült-Államokkal való pénzügyi és gazdasági kapcsolatokat is szorosabbra kívánja fűzni. Beavatott körökben nagyobb állami kölcsön megszerzéséről tudnak, amelyet elsősorban a líra stabilizálására fognak fordítani. Nagyobb optimizmus nyilvánul meg azonban aziránt, hogy az amerikai tőke jelentékeny mértékben fog bevonulni az olasz iparba, különösen a virágzó elektromossági iparba. Az amerikaiak egy idő óta erősen érdeklődnek az olasz ipar iránt, amit azzal indokolnak, hogy

a külföldi tőkeérdekeltségeket Olaszország 1928 december 31-ig mentesítette a jövedelmi adó alól.

Azonkívül a külföldön kötött kölcsönök kamatmentesek, ugyanígy minden külföldön létrejött obligáció teljesen illetékmentes.

Olaszország ipari fellendülése felülmulja minden más országét. Míg 1913-ban 2951 részvénytársaság volt Olaszországban összesen 5'6 milliárd líra alaptőkével, 1925 első felében már 9682 társaság működött 32'7 milliárd líra tőkével, melyek közül

1111 részvénytársaság az idén alakult meg 593 millió líra alaptőkével.

Ezenkívül ennek az évnél első hat hónapjában 895 vállalat emelte fel az alaptőkéjét 4378'7 millió lírával. Nem lehet tehát csodálkozni azon, ha Amerika a legnagyobb figyelemmel van az olasz ipar iránt. Viszont ez az érdeklődés magyarázza meg annak az érdekes tervnek a felvetődését, amely Olaszország ipari helyzetével kapcsolatban akarja a háborus adósságok kérdését rendezni. Hír szerint, a delegáció azt a javaslatot fogja tenni, hogy

Amerika ne ragaszkodjék a tartozások kadszpjben való törlesztéséhez. hanem fogadjon el megfelelő értékű részvényeket az állami iparvállalatoktól.

Ennek a megoldásnak egyfelől az az előnye, hogy elkerülhetők lennének az átutalási nehézségek, másfelől pedig belevonnák az olasz ipar továbbfejlesztéséhez szükséges tőkét, amennyiben az adósságtörlesztési részleteket teljes egészében a vállalatokba fektetnék és ennek ellenében az amerikai hitelezőket részvényrészesedéssel kártalanítanák.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánrági zsidóság napilapja
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Főszerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szombat
5686.
Marchesvan 13.
Szidra: Lech
1925. október 31.

Közöljük Erdély zsidó közönségével, hogy a közöttünk felmerült vitás ügy kölcsönös meg egyezés alapján békés és igazságos megoldást nyert.

Gluj-Kolozsvár, 1925. okt. 30.

Giszkalay János
Léb Ödön
Dr. Marton Ernő

Giszkalay János a mai nappal ismét átvette régi munkakörét az Uj Kelet szerkesztőségében.

— Ezerszáztizennégy választói felebbezés közül háromszáznyolcvannyolcat intézett el kedvezően a temesvári járásbíró-ság. Temesvárról jelentik: A temesvári járásbírósnál a választói névjegyzékek elleni felebbezéseket letárgyalták. Összesen 1114 felebbezés érkezett be, melyből 388-t kedvezően intéztek el. A többi felebbezést elutasították, de egyrészt azért, mert nem voltak kellően okmányokkal felszerelve, másrészt pedig a felebbezők nagyrésze el sem ment a tárgyalásra. A járásbíró csupán az állampolgársági és az ottlakási igazolvány felmutatását kérte.

— Egy jugoszláv gőzös elsüllyedt a La Manche-csatornában. Londonból jelentik: Itt az a hír terjedt el, hogy a „Vojislav“ jugoszláv gőzös a La Manche-csatornában viharba került és elsüllyedt. Ezt a hírt megcáfolni igyekeztek egy törkvei jelentés, amely szerint a gőzös ott súlyosan megsérülve kikötött.

— A Mizrahi hírei. A „Mizrahi“ kolozsvári csoportja értesíti a mizrahi ékelefizeteket, hogy a VI. cionista konferenciára kiküldendő delegátusok választása, november elsején vasárnap délután 4—5 óra között lesz megtartva a Zsidó Nemzeti Szövetség helyiségében Str. Baron L. Pop 10. A Mizrahi erdélyi központjának három szövetségi tagja Altmann Sámuel, Wasserstrom Sándor és Ráth Efráim Máramaroszigetre utaztak, ahol vasárnap délelőtt egy nagy meeting keretében felvilágosító és propaganda előadásokat fognak tartani.

— Véres politikai tüntetés Nagymihályon. Nagymihályról jelentik: A szlovák néppárt tegnap itt nagygyűlést tartott, amelyen súlyos verekezés tört ki a néppártiak és az agrárpártiak között. Abban a pillanatban, amidőn Hlinka néppárti vezér az emelvényre lépett, a jelenlévő agráriusok füttyöni és abcugolni kezdtek, továbbá köveket és záptojásokat dobtak a szónokra. Miután azonban Hlinka nyugodtan tovább beszélt, az agráriusok teletgességgel igyekeztek elhallgaltatni és eközben több revolverlövést adtak le. Az egyik golyó Brezovetz bírót, az agrárpárt egyik leglelkesebb hívét találta, aki azonnal holtan esett össze. Huszan súlyos sebesülést szenvedtek. A rendőrség a gyűlést azonnal feloszlatta és megindította a vizsgálatot.

— A munkácsi kommunisták szétverték a szociáldemokraták gyűlését. Munkácsról jelentik: A csehszlovák szociáldemokratapárt munkácsi frakciója tegnapra választási népgyűlést hívott össze. A szociáldemokrata gyűlésen mintegy 20—30 szociáldemokrata és 150—200 kommunista jelent meg. A szociáldemokraták gyűlésüket titokban akarták megtartani és a kommunisták hatal-

Szom
mas fel
Bulecza
munisták
Horovitz
szetesen
hirtelen
pillanatba
elhagyta
megérkez
be az üle
lelohadt
totta. A
mert alig
— S
Tudósítón
utóbbi idő
talancágba
gadni prób
Tárea bír
zavarták é
vel jártak
sokat vitte
kedőnél tö
került voln
— A
fordulója
nagy bens
deklaráció
tünnepsége
Dearing, a
ügyminisz
— Elj
V. Regat
jegyesek.
— Há
házasságot
Erzsi szigo
Kolozsváro
temi hallga
sében min
részt vett.
művésznot
Menzáról jó
mer Jenő,
— Lem
parancsnok
lapok megé
a honvédség
és katonai k
nést keltett.
kormányzó
* A Ma
tos ülésre hi
november 1
helyiségében
— Muss
ról. Rómába
újság vasárna
ténéről szö
cikkben váz
dolgok már
gyetlenség
uralmának el
telenül törté
bizonyítja.
és a fascista
terroruralom
mal töltötte
resztelője volt
stílusú volt,
hogy úgy az
ellenes kamp
főlni, mert eg
— Bald
ványt tett a
cambridgei e
kozott azzal
hozott határoz
win-kormány
zére, Baldwin
mert atyja
kommunisták
100 szótöbbsé
* Bucsu
üdvözléteinket
röstünknek. U
Tabacari 76.
— Egy z
ben megcsu
lábát. Weim
világhírű zo
zeneakadémia
súlyos baleset
a nagy tapra

mas felvonulása így nagy meglepetést keltett. Bulecza elnök alig nyitotta meg a gyűlést, a kommunisták működésbe léptek és követelték, hogy Horovitz párttitkár engedjék beszélni. Erre természetesen kitört a botrány. Nagy ordítás támadt, hirtelen egy-két pofon is elcsattant. Az első meleg pillanatban Necas szociáldemokrata képviselő sietve elhagyta a termet. Az utolsó pillanatban azután megérkezett a segítség, egy rendőrsztag nyomult be az ülésterembe. A verekedési kedv csakhamar lelohadt és a kommunistákat a rendőrség kiszorította. A gyűlést megtartani azonban nem lehetett, mert alig 8-10 ember merészkedett vissza.

Sorozatós betörések Marosludason. Tudósítónk jelenti: Marosludast és környékét az utóbbi időben jólszervezett betörőbanda tartja nyugtalanul. Ezen a héten három helyen is fosztogatni próbáltak a betörők. Bhatoltak a Krausz és Tárea borkereskedő cég üzletébe, de váratlanul megzavarták őket, mire elmenekültek. Több szerencsével jártak dr. Frieder ügyvédnél, ahonnan szárnysokot vittek el. A harmadik betörés Hirschgabonakereskedőnél történt, anélkül, hogy a hatóságoknak sikerült volna nyomára jutnia a betörőknek.

A Balfour deklaráció nyolcadik évfordulója. November 2-án az egész világon nagy bensőséges ünneppel ülik meg a Balfour-deklaráció nyolcadik évfordulóját. A bukaresti ünnepeken az angol kormányt Sir Herbert Dearing, a román kormányt pedig Duca külügyminiszter fogja képviselni.

Eljegyzés. Ellenbogen Rebeka Bundujeni V. Regat és Keszler Simon körjegyző Feriháza jegyesek.

Házasság. Dr. Herskovits Miklós orvos házasságot kötött Marosvásárhelyen dr. Hoch Erzi szigorló orvosnővel. Dr. Herskovits, a Kolozsváron végzett ismert fiatal orvos, egyetemi hallgatója idején a zsidó Menza vezetésében mint titkár, majd főtitkár, tevékeny részt vett. Hugát, Herskovits Ilonka zongoraművésznőt eljegyezte, ugyancsak a kolozsvári Menzáról jól ismert fiatal orvos: dr. Wertheimer Jenő, ugyancsak Marosvásárhelyen.

Lemondott a magyar honvédség főparancsnoka. Budapestől jelentik: Az esti lapok megerősítik azt a hírt, hogy Nagy Pál, a honvédség főparancsnoka lemondott. Politikai és katonai körökben a lemondás óriási feltűnést keltett. Nagy várakozás előzi meg Horthy kormányzó állásfoglalását.

A Magántisztviselők Szövetsége fontos ülése hívja meg tagjait ezután is folyó évi november 1-én, vasárnap d. e. 9 órára a saját helyiségében Mátyás-u. 4 sz. (Pátria-kávéház fölött.)

Mussolini vezércikke a fascizmusról. Rómából jelentik: A Gerarhia című fascista újság vasárnapi vezércikkét, amely a fascizmus történetéről szól, Mussolini miniszterelnök írta. A cikkben vázolja a fascistaforradalom fejlődését és azt írja, hogy kellő időben lépett fel, amikor a dolgok már komoly fordulatot vettek. Az a kegyetlenség — írja Mussolini — amit a fascizmus uralmának első idejében elkövettek, mind önkéntelenül történt. Ezt történelem és bíróság egyaránt bizonyítja. Összehasonlítást tesz azután a francia és a fascista forradalom között és azt írja, hogy a terroruralom Franciaországban a lelkeket borzalommal töltötte el. Ez a vérfürdő a demokrácia keresztelése volt. A francia forradalom egészen más stílusu volt, mint az olaszországi. Megemlíti még, hogy ugy az országban kívül, mint belül fascista-ellenes kampány indult meg, de ettől nem kell félni, mert egész Európa fascizmus felé közeledik.

Baldwin fia bizalmatlansági indítványt tett apja ellen. Londonból jelentik: A cambridgei egyetemi hallgatók szövetsége foglalkozott azzal az indítvánnyal, hogy a Locarnóban hozott határozatokért szavazzanak bizalmat a Baldwin-kormányra. Heves vita után a szövetség vezetője, Baldwin Olivér az indítvány elvetését kérte, mert atyja kormánya egyebet sem tud, mint a kommunisták letartóztatását. A bizalmi indítványt 100 szótöbbséggel elvetették.

Bucsuüdvözet. Ezután küldjük bucsubüdvözteinket minden jó barátunknak és ismerősünknek. Uj lakhelyünk címe: Bucuresti, Boul. Tabacari 76. Kaufmann Izidor és neje.

Egy zongoraművész ünneplése közben megcsuszott a pódiumon és kitérte a lábát. Weimarból jelentik: Hinze Reinholdt, a világhírű zongoraművészt, a weimari állami zeneakadémia tanárát egy koncertestje közben súlyos baleset érte. Amidőn az első szünetben a nagy tapsra és kihívásra megjelent a pódium-

Hat havi börtönre ítélték Jonescu kapitányt

A kolozsvári hadkiegészítő, volt sorozási hivatali főnökének bűnpöre

(Cluj-Kolozsvár, október 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Súlyos váddal terhelt állott ma a kolozsvári haditörvényszék bírái előtt Jonescu Nicolae kapitány, a helyi hadkiegészítőparancsnokság sorozási hivatalának a főnöke. Azzal volt vádolva, hogy ez év január és február havában több kolozsvári katonaköteles egyént, egy Szilágyi József nevű kolozsvári lakos közbenjárására, tiltott módon kedvezményekben részesített, amiért viszont Szilágyitól különböző kisebb-nagyobb összegeket vett fel.

Ma reggel 8 órától Dán Ariur ezredes-hadbíró nyitotta meg a haditörvényszék ülését, amikor is kezdetét vették a tanúkihallgatások. Jonescu kapitány elmondja, hogy magát nem érzi bűnösnek, az ügyekről semmit sem tud, neki Szilágyi pénzt sohasem adott s közelebbi ismeretségben nincs is véle. Az ügyben negyvennyolc tanút idéztek meg, akiknek a kihallgatása délután 5 óráig tartott. Délután 5 órakor Negulescu kapitány, a haditörvényszék ügyésze rövid beszédében igyekszik a vádlott

mon, elcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy jobblábát eltörte, úgy, hogy azonnal a mentőkért kellett telefonálni, akik kórházba szállították.

Hazacsalták és kivégezték a londoni kereskedelmi szovjetdelegáció vezetőjét.

Londonból jelentik: Pénzügyi és kereskedelmi körökben a legnagyobb felháborodással beszélnek a szovjetgazdaságpolitikát egy új rémségről. Az orosz külkereskedelmi monopólium Arkosz nevű londoni intézetének igazgatóját, Kviatkovszkit jelentéssel ürügyén Moszkvába rendelték, megérkezésekor letartóztatták és minden törvényszéki eljárás nélkül agyonlőtték. Kviatkovszki kiváló gazdasági szakértő volt, aki Londonban eredményes munkásságot fejtett ki a régi kereskedelmi kapcsolatok megújítása körül, de a moszkvai külpolitika irányítói rossz szemmel nézték, mert olyan angol tényezőkkel kereste az érintkezést, akik külpolitikai téren is szükségesnek látták a megegyezést Oroszországgal. Ebben az évben már kétszer hívták jelentéssel céljából Moszkvába, Kviatkovszki azonban sürgős teendőire hivatkozva, csak írásban számolt be működéséről, mert rosszat sejtett. Legutóbb Csicserin távollétében ismét felszólították, hogy siessen Moszkvába, mert remény van arra, hogy az Arkosz a külügyminisztérium támogatásával szélesebb alapokra fektetheti tevékenységét. Ebben a felszólításban az is volt, hogy a szovjet-tanács végrehajtóbizottsága fölötté meg van elégedve Kviatkovszki működésével és méltányolja munkásságának eredményét, így aztán Kviatkovszki lépne ment és hiszékenységének áldozatául esett.

Hercules Babyház ezután értesíti a n. é. vevőközönségét, hogy raktárát a már eddig is közzismert baby-árúknak kivül: női, férfi és gyermek kötöttárúkkal, harisnyával, szalag, csipke, divatgombok és mindenféle rövidáruval dusan felszerelte és azokat feltűnően olcsón árusítja a Wesselényi M.-u. 12. sz. alatti üzletében.

Öngyilkosságba kergette feleségét, mert elment a moziba. Kassáról jelentik: Ruzicska János kassai kereskedelmi utazó életének nagyobb részét távol tölti a katonai baraktáborban levő lakásától és ez okozta azt, hogy felesége megunva a számaözvegyesség keserveit, elment a moziba. Még csak nem is párosan, hanem csak egyedül, de az üzleti körutjáról tegnap visszatérő férjnek ez is elég volt ahhoz, hogy súlyos szemrehányásokkal illesse feleségét. Egész nap folyt a veszekedés, este aztán Ruzicskáné azzal vetett véget a vitának, hogy felhajtott egy pohár szublimátoldatot. A mentők beszállították a kórházba, ahol gyomormosást alkalmaztak. Ruzicskáné állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A Kereskedelmi Alkalmazottak bálja. Az idény első nagy bálját a szervezett kereskedelmi alkalmazottak rendezik november 7-én az építő iparosok Patak-utcai színházának gyönyörű nagy parkettes termében. A bál sikerét már jóelőre biztosítja, hogy a védnöki tiszteket Kolozsvár összes tekintélyesebb cégei vállalták, míg a rendezőség mindent elkövet, hogy a bál hangulata és nivója a bálzó közönség igényeit kielégítse. Maghívó igények bejelenthetők az „Emke“ drogériában és „Parisien“ áruházban.

Börkabátokat legolcsóbban Fuchs bűrruhakészítőnél Oradea-Mare, Baross és Nagypiac-tér sarok.

Jonescu kapitány bűnösségét bebizonyítani. A vádlottat dr. Danilescu, dr. Fabius és Pavel ügyvédek képviselték, akik hosszantartó védőbeszédekkel úgy jogi, mint pszichológiai alapon és tárgyi bizonyítékokkal igyekeztek védenekük ártatlanságát bebizonyítani.

A törvényszék tízperces szünetet rendelt el, amiatán az ügyész által összeállított tizenhárom vádpontot elvetette és újabb vádpontok felállítását rendelte el. Ezután újabb tízperces szünet következett. Az új vádpontok felolvasása után a törvényszék ítélethozatalra vonult vissza, aminek eredményeképpen az elnök kihirdette az ítéletet. Eszerint a haditörvényszék Jonescu Nicolae kapitányt felmentette ugyan a megvesztegetés vádjáról, azonban mivel bebizonyosodottnak látta azt, hogy hivatalbeli hanyagságot követett el akkor, mikor alantasait nem kontrollálta kellő szigorral és ezért 6 hónap börtönre ítélte. A vádlott büntetését már meg is kezdte.

Vasárnap zárul Kara Mihály kiállítása.

A kiváló szobrászművész: Kara Mihály nagyszerű kiállítása vasárnap zárul be. A kapuzárás alkalmával a kiváló művész érdekes meglepetéssel szolgál Kolozsvár műértő közönségének. Aki vasárnap a kiállításon megvásárolja a kiállítási anyag katalógusát, melynek ára 20 lej lesz, jogot nyer arra, hogy résztvegyen a vasárnap este 6 órakor megtartandó képsorsoláson. Minden katalógus számozva lesz és sorsolási jegyül fog szolgálni. A nyerő három szám között három értékű kép, vagy rajz lesz kiosztva, mint sorsolási nyeresemény. A sorsolás a kiállítás közönségének jelenlétében lesz megtartva. Várható, hogy a vasárnapi kiállításon mindenki ott lesz, aki csak valamennyire érdeklődik az igazi szép iránt.

Most jelent meg. Wells: A tengeri tündér 121 lej, Gobineau: A renaissance (500 oldal illusztrációkkal) 220, Conan Doyle: A tilfordi hid kakausa 290, Ljeszkov: Sganarell 200 lej. Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

Megszüntették Bulgáriában az ostromállapotot.

Szófiából jelentik: A minisztertanács legutóbbi ülésén a kormány elhatározta, hogy az ellenzék nyomására felfüggeszti az ostromállapotot, amelyet a Szveta Nedelja székesegyház ellen elkövetett bombamerénylet után hirdettek ki az országban. Az ostromállapotot a kormány már régebben megszüntette volna, azonban meg akarták várni, amíg a katonai bíróságok likvidálják a kommunista-ügyeket és a merénylők ügyében megkezdett nyomozások befejezést nyernek. Miután a bíróságok készek a munkájukkal, a kormány úgy tartotta, hogy az ostromállapot fenntartására már nincs szükség és szombaton hozott rendeletével azt megszüntették jelentette ki.

Értesítem t. vevőimet, hogy kóser mésszárszékemet valamint szalámigyár lerakatomat áthelyeztem a Malom-utcai új városi épületbe, (a főposta mellett). További szíves partfogást kér Winkler Mór.

Biztosítsuk életünket és vagyónkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nál. Képviselet az ország minden helységében.

Legjobb. Legolcsóbb. Legszébb

harisnya

kizárólag
SÁNDOR TESTVÉREK-nél
kapható

Reg. Ferdinand (Wesselényi-u.) 13.

Mélyen leszállított árak!

1 pár kötött női harisnya, minden szín	L. 30
1 " I-a " " " " " " " "	" 35
1 " kötött " " " " " " " " " "	dupla talp, sarok 40
1 " fohr " " " " " " " " " "	harisnya, minden szín L. 75
1 " cerna harisnya, minden szín	" 85
1 " kötött férfi zokni	" 22
1 " I-a " " " " " " " " " "	" 30
1 " csikos vagy kötött divat zokni	" 36

Gyermek patent harisnya már 20 lejtől. Női, férfi és gyermekkeztük nagy választékban.

Jumper hárászok, rávidáruk és férfi fehérneműk legolcsóbb beszerzési forrása.

Mossa **Postal szétküldés!** 1498

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

Magyar Színház heti műsora

Szombat d. u. 4 órakor: Vén gazember. (Harmadik ifjúsági előadás, Igen olcsó helyárakkal. Előadó tanár: Dr. Császár Károly. Sorozatsz. 86.)

Szombat este 8 kor: Fraskita. (Operettujdonosság 2 odszor. Napi bérlés 33 sz. A. Sorozatsz. 87.)

Vasárnap d. u. 6 kor: Kis huncut. (Operettujdonosság 4-edszer. Langyl Irén fellépésével. Leszállított helyárakkal. Sorozatsz. 88.)

Vasárnap este 8 és 3/4 kor: Fraskita. (Operettujdonosság 3-adszor. Bérlétszűnetben. Sorozatsz. szám 89.)

Hétfő: Fraskita. (Operettujdonosság 4-edszer. Napi terület 34. sz. B. Sorozatsz. 90.)

Mozgók műsora.

Select-mozgó. Péntek és szombat, október 30 és 31. „Tell Vilmos”. Monumentális filmalkítás 12 felvonásban. Főszerepben a legnagyobb német drámai művészek: Conradt Václav, Erna Morana, Bernhard Götzke és D. Karanne.

Urania-mozgó. Péntek és szombat, október 30 és 31. „Emberék és álarok”. I. rész, 6 felvonás. Szerző: Szentpéteri Árpád. Főszerepben Harry Piel.

Apollo-mozgó. Péntek és szombat, október 30 és 31. „A névtelen ember”. III-ik rész, 10 felvonásban. Sárga bestiak, az aranyáradat. Az utolsó és legérdekesebb rész.

Róth

cipésnél Szép-u. 2. szám alatt készűnek a legújabb divatu

cipő-különlegességek.

Zongorát bérbe

azonnalra, kettő darabot

keres

Központi Szálloda

Cluj, Piata Unirii (Főter)

Kereskedelmi vállalatok és irodák

papír és írószer

szükségleteket legolcsóbban a

„SAFRUTH”

Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér 39)

könyv és papírkereskedés újonnan átszervezett üzletében szerezhetik be. Tegyen próbavásárlást.

IZRAEL JÓZSEF

nagy szőrmeárúháza — Cluj, Calea Victoriei No 2.

Nagy választék min denféle szőrmeárúban!

Bundák 9500 leitől
Sport-bundák 3500 eitől
Gyermek-bundák 1150 leitől

Nagy választék mindenféle szőrmeárúban

Aranyér
„Anusol” Goedecke

Aranyér ellen löbb mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyuladt, sebes és vérző helyeket. Tartalmas alkaltrészektől mentes. Reggel és este egy kupocskára lesz a végbélbe bevezelve. Minden patikában és drogériában kapható. **RAKTÁR F.H. MEES BUKAREST CALEA-GRIVITEI 64**

TEÁSKANNA

arany

legnemesebb és legválogatottabb

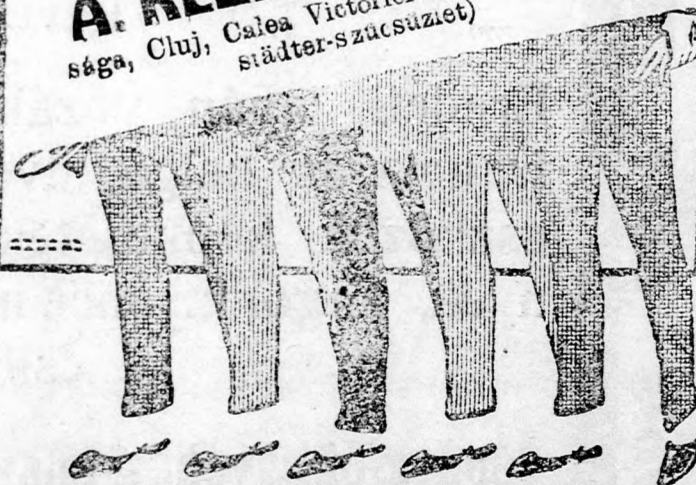
Kursalon

keverékek

egyesítése, különleges teakeverék legfinomabb illattal, kiadtságában utólréhetetlen, miáltal a középmit nőségénél nem drágább.

Valódi angol szövőkülönlegességek raktáron minden angol és francia úri szabóság, Cluj, Calea Victoriei 2 sz. (vált Eisenstädter-szucsuzet)

Érdeessen az Új Keletben!

Telefon **4-79** Telefon

SZABÓ JENŐ

női divatkülönlegességek nagyáruházába Cluj

Francia selymek

délutáni és estélyi ruhákra

Bordürös és sima lamék, creppek.

Angol szövetek

Costüm- és kabátanyagok sima és melirozott színekben

Bársonyok és velouchiffonok

a legdivatosabb pasztellszínekben

raktárraérkeztek

Butorszövet és selyembrocatok, függönyök óriási választékban.

Telefon **4-79** Telefon

Raktáron levő **valódi angol** szövetekből **legeleg ánsabb ruhákat** jutányos és elő yes feltételek mellett készíték.
Herkovits Jenő uri szabó
 CLUJ, v. Bolyai- és Szentgyörgy-u. sarok

APRÓHIRDETÉSEK
 ...

Hengerműalom 40 HP
 turbinavá, Maros mentén, 3 a övű, dupla heng rszék, sikszitával, koptató és trimerel, vízjoggal együtt jutányosan elődó. Cim a kiadóhivatalb n. 185

Kiadó két kisebb vagy egy nagyobb fizethelyiség, centrumban, egy burtozott kétszgyas szoba. Értekezni Deák Ferenc utcán 41 irodában 188

Uj zsidó kották
 és egy felvonásos j n szindarabok érkeztek a „**Safruth**” könyv- és papírkereskedésébe, Cluj, P. M. Viteazul 89.

Értesitem ismerőseimet, hogy or. כשר vendégömet Malom-acea 6 szám alatt újból megnyitottam. Szíves pártfogásukat továbbra is kérem. Löwin-gerné.

Ügynökök férfiak és nők magas fizetés mellett felvételtek, Braun, Arad, Calea Banatului 3 184

Hölgyek flajozimébol
 Mindennemű modern hajmunkák, tambourir választék, kizárólag előrendű anyag s készítésény, L'Oreal-Henné minden színben kapható. Megrendelést vészkre is eszközök. Vágtott haját kicsinyben sa nagyban veszek. —
 Husza Gyula Cluj Str. Memorandului 10

Cséplőgarnitúrákat, lokomóvilokat, cséplőket és elevátorokat minden nagyságban ketések vételre. Részletes leírást kérek Elás Győző gépész-mérnök Timiscara III. Str. Radulescu 6. 1819

A magyar Grätz
 6 kötetű zsidó történelmet, esetleg egyes köteteit is, m gyét-lre keresem. Ajánlatokat ármegjelöléssel libratia „**SAFRUTH**” Cluj, P. M. Viteazul 89 sz. címre kérek

Bőrkoptató
 feltűnés nélkül használható a dr. Biró-féle Gyopár-készítmények hófehérré teszik a fató, sárga, vagy rarna arcot, a szeplőt, májfoltot gyökeresen elmulasztják. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

MARTIN PAL Jun.
 Cluj, Piafa Mihail Viteazul 25.
 כשר ועלכווארען פארבריק
 ערצייגט אללערלייא ועלכווארען פארבריק
 פארשפארעטע ווערען פראמפט פער נאכנאחמע
 עפעקטוארט. פריידקארנט אונד הכשר אויף פערלאנגען.

Zongora, piano új vagy h. szuált sapható. Hangolást, javítást, szállítást eszközöl Traska, Str. aguna 14 9977

Suche intelligente ltr. religiös deutsches Fraulein zu 6-7jährige Kindern, die eventuell Elementarklassen unterrichtet. Offerte mit Gehaltsansprüche zu richten: Frau Albert Rothschild — (Garahort) Com. Arad. 183

Ványolás, festés, préselésre posztóvegeket átvész Honvéd-utcai posztógyár, 118 sz. 110

SŐMLYAI

 Str. Julia Maniu 7.

Masamod leány, onai o munkaerő, magas fizetés-sel felvétetik IDEAL kalapüzletben, Reg. Ferd. 8.

Friss hal állandóan kapható Weisznál, Mikes Kelemen-u. 6

Férfikalapokat: fest, tisztít, formál, és vasal
Fehér István, Cluj
 Str. Memorandului 21. Redout épület

Angol nyelvtanart keresek. Irásbeli ajánlatot „Perfect” jellegre a kiadóba kérek. 182

Román nyelv tanítót ólosón, biztos sikerrel vátlalom. Iskolás gyerekek is tanítok. Cim a kiadóban.

Zongoratanítványokat vállal Róth Piroška, Uránia-palota, II. emelet 14-187

Intelligens zsidólány lakást és teljes ellátást kaphat Erzsébet-ut 6. fszt.

Rendkívüli alalmi árak!
 I-a színes french ing csak 260 lej
 Selyem elejű ingek, legfinomabb kivitelben csak .. 350 lej
WEISS SIEGFRIED
 kalap- és uridivat áruházában, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10 sz.

Kapható az összes nagyobb órás- és ékszerészüzletekben.
 Vezérképviselőt:
Moisi A. Mendel Fii
ÓRA CRAIOVA
 elegáns és preciz — Csak nagybani eladás —

Átköltözöm a Cal. Reg. Ferdinand 6 sz. alá

Utolsó hét!

6 szem. karlsbadi teáskészlet	.. Lei 420.—
6 „ „ sandwichkészlet	„ 380.—
1 pár „ teáscsésze	.. „ 25.—
6 szem. metszett pohárkészlet	.. „ 345.—
6 „ „ kompótkészlet	„ 117.—
Metszett vizespohár	.. „ 5:50
„ borospohár	.. „ 4:50
Valódi alpakka kés, solingeni	.. „ 75.—
„ „ villa vagy kanál	„ 45.—
„ „ kávéskanál	.. „ 25.—

Eredeti japán vázák már 60 L-től kezdve, francia és belga üveggészletek, ezüst evőeszközök, képkeretek, karlsbadi tűzálló edények, angol fayence mosdókészletek, villanycsillárok.

Vendéglői, kávéházi felszerelések leszállított áron

FISCHER CLUJ

Utolsó hét!

Használjunk kizárólag
PLANTOL
 legjobb bővnyzsirt, mert ez tisztá, egészséges és kiadós!
 Főtitelendő Fuchs Benjámín nagyváradi főorvosi felügyelete alatt készült, szigorúan ortodox rituális előírás szerint.
 Képviselet: **HARTIG & HIENZ Cluj**
 Str. Julia Maniu 8. Telefon 1-18.

Szerkesztőség
 hivatal és nyomdaru
 Cluj-Kolozsvár, St. Péter (Brassai-utca) 10. sz.
 Telefon: Szerkesztőség 100, Kiadóhivatal 101. sz.
 Kéziratok kizárólag szerkesztőségbe kerüljenek. Kéziratok visszaküldésért felelősséget nem vállalunk.

1925 november

A nyolc
 Még ebben a hónapban is milyen parányi távlatból tekintve a kortársak nyedén fog össze amelynék nyolc nap a zsidó világ lentőségében ugyan, mintha év sora csiszolta és tendő... A gyermek idő alatt, de amestendővel ezelőtünk, ma már féltényy vált.
 Nyolc évvel e sodikán jelent meg a kétezere éves visszazadta a zsidó ráélt. A deklarációnyilvánosság külföldi miniszter, schild lordhoz. A

„Kedves...
 Nagy örömmel mánya nevében natkozolag a közölhetem Önnetyén, általa jöv...
 Öfelsége korvan elteve amamenzeti otthon és a legnagyobb e cél elérése kell azonban, h oylan nem törtélpolgári és valláslönböző országokzetét és jogait...
 Kérem Önt, a cionista szerve

Habent sua is megvan a tör még öt hónappal zsidóság legtekinpontja, a „Conjozatot adott ki, a ráció kiadása hogy egy ilyen trófát (calamity nép számára, róla, milyen küzdelmet kellenak és Szokolozsidóság szinte is rábírák az kiadására. De e küldetése népüvávaló, ezt a is elvégezte. A bölcsességére va a cionizmus v maguk a hivata hogy a deklarácilyen hamar mert a békeko „Conjoint Com részesítette a c...
 Bátran állit határu levél, íródott a világ man virágzó termékeny szahelyén, falvak és mint egy var kezett ott, ahol férája terpeszk levele volt. Ez